

11 pointtia

Äitini täytti sata vuotta. Häntä kutsutaan kunnianimellä Mummo, eikä Mummo ole siitä yhtään pahoillaan. Koska olen vanhin lapsista, minulle kasautui juhlissa luonnostaan vastuita. Kuten puhe. Työaikoina tuli paasattua kaiken maailman komeljanttareille. Mutta puhua nyt äidilleen ja vielä sukulaisten kuullen!

Otin teemaksi sadan viime vuoden vuosikymmenet ja yhden yleisen pointin kultakin. Aloitan seuraavat kappaleet tarkoituksella numeroilla, mistä jo äidinkielenopettajani tulistuisi. Kyllä äidinkieli pitää olla sen verran hyvin hallussa, että löytää sanan lauseen alkuun.

20-lukua nimitän *ehetyksen* vuosikymmeneksi. Vieraatkin historioitsijat ihmettelevät, miten oli mahdollista, että elämä normalisoitui niin pian katkeran sisällissodan jälkeen. Hävinnyt osapuoli otettiin nopeasti mukaan päätöksentekoon.

30-lukua kuvaa käsite *ääri-ilmiot*. Rauhallisen kauden jälkeen suomalaisetkin alkoivat ihailla yhtäällä kansalliskiihkoisia ja toisaalla sosialistisia suuntauksia, mikä johti talouslaman puristuksessa jopa mellakoihin.

40-luku on pitkälti *sota-aikaa*. Tulee kohtuuttomia inhimillisiä tappioita, taloudellista ahdingkoa, epävarmuutta, poliittista painostusta ja yhteiskunnallista rauhattomuutta. Mutta niistäkin selviydyttiin. Vanhempanikin rakensivat omin käsin ja ilman velkaa kestävän rintamamiestalon.

50-lukua kuvaa parhaiten käsite *jälleenrakennus*, jonka olennainen pointti on siirtoväen sulauttaminen muun väestön joukkoon. Ei pystytetty pakolaisleirejä. Olympialaiset loivat Suomelle kansainvälistä mainetta.

60-luvulla väestö joutui *murroksen* kouriin. Pienet maatilat eivät taanneet kunnollista toimeentuloa. Muutettiin töihin kaupunkeihin ja Ruotsiin ja asuttiin lähiöissä. Lisäksi meitä nöyryytettiin poliittisesti. Suomi tunnettiin suometumisesta.

70-luvulla alkoi ja laajeni ehkä vahvin tukijalkamme – *peruskoulu*. Vertailuissa Suomi ja muutamat muut maat, joissa on samantyyppinen yleinen ja ilmainen systeemi oppivelvollisuuden toteuttamiseksi, ovat menestyneet loistavasti. Ja se tulee jatkumaan.

80-lukua kuvaa lyhyesti ja parhaiten *kasinotalous* ja sen karvaat seuraamukset.

90-luvun tärkein tapahtuma, oikea vau on ilman muuta *Neuvostoliiton loppu*, vaikka tapahtuma syvensikin kasinotalouden käynnistämää lamaa ja pankkikriisiä.

2000-lukua kuvaa *euro*. Pääsimme vihdoinkin vakaalle polulle. Suomessahan EU:ta ja euroa on ymmärrettävästi perusteltu myös poliittisin syin.

10-lukua kuvaa *sote*. On masentavaa, ettei näin rauhallinen ja järkevä kansa ole saanut nurkan takana väijyvän kustannuspommin taklaamiseksi yhtään mitään aikaan!

20-luvun pointiksi moni varmaan odottaa ilmastonmuutosta. Mutta ei. Hallitustenvälinen ilmastonmuutospaneeli IPCC on tehnyt opistaan uskonnon, joka ei huomioi mitään vastaväitteitä. Se ei edes suostu korjaamaan professori Michael Mannin vääristeltyyn lähdeaineistoon perustuvaa jääkiekkomailaa.

Tämän vuosikymmenen teema on *naiset*. Lasikatot hajoavat helisten ja kilisten. Toivottavasti sirpaleet eivät satuta.

Kaiken kaikkiaan, Mummon elinaikana Suomi on kehittynyt köyhästä sotien runtelemasta maatalousyhteisöstä vauraaksi kelpo kansakunnaksi. Kyllä se siitä.

pajen.fi